

Státní oblastní archiv v Plzni – Státní okresní archiv Klatovy

KSČ – základní organizace Rabí

1952 – 1990

Inventář

Číslo evidenčního listu NAD: 1904
Evidenční číslo pomůcky: 63

Jana Sýkorová
Klatovy 2006

O B S A H

Obsah	2
Úvod	3
Příloha č. 1 – seznam použitých pramenů a literatury	8
Příloha č. 2 – seznam zkratek	9
Inventární seznam	10
Tiráž	12

ÚVOD

I. Vývoj původce archivního souboru

Po ukončení II. světové války byly v jednotlivých obcích i městech ustavovány základní organizace KSČ, jejichž ustavení bylo v souladu s organizačním řádem (1949), později, od r. 1952, se stanovami KSČ. Základní organizace (místní, závodní, vesnické atd.) byly zakládány na úřadech, státních statcích, strojních stanicích apod., kde působili alespoň 3 členové KSČ (organizační řád z r. 1949), později (dle stanov z r. 1962) alespoň 5 členů KSČ. Všechny základní organizace působící v hranicích okresu utvářely okresní organizaci KSČ. Každá organizace, která byla nově ustavena, musela být potvrzena okresním výborem KSČ.

Základní organizace s větším počtem členů mohly utvářet dílčí organizace, které mohly (na základě povolení okresního výboru KSČ) přijímat a vylučovat členy KSČ, volit delegáty na okresní konferenci KSČ, či hospodařit s finančními prostředky. Hlavní úlohou základní organizace byl nábor nových členů a kandidátů KSČ, převážně z řad mládeže, ale i „jiných soudruhů“, být „řídící složkou v obci a uplatňovat vedoucí úlohu strany“. Činnost základních organizací byla propojena i s činností JZD a MNV, které měly důležitou úlohu v politickém i hospodářském rozvoji obce.

Nejvyšším orgánem základní organizace byly členské schůze, které se konaly pravidelně 1 x měsíčně. Na ustavující nebo výroční členské schůzi byl na dobu 1 roku, od r. 1986 na dobu 2-3 let, volen nový výbor základní organizace. Základní organizace byla organizace s individuálním členstvím. Organizace, která měla do 20 členů KSČ, volila 3 - 5 členný výbor, organizace do deseti členů KSČ volila tříčlenný výbor. Organizace, která měla do pěti členů KSČ, volila jen důvěrníka (organizační řád z r. 1949), případně počet členů stanovil příslušný OV. Zvolený výbor volil ze svých členů předsedu výboru, který musel být nejméně 3 roky členem KSČ (OV KSČ mohl udělit výjimku), ve větších organizacích i další stálé funkce, např. místopředsedu, hospodáře, zapisovatele, desítkáře apod.

Výbor řídil veškerou stranickou práci základní organizace, pořizoval ze všech schůzí (členských i výborových) zápisy a dbal na řádné a pravidelné vybírání členských příspěvků. Prováděl kontrolu členských legitimací, případně řešil disciplinární případy. Případné žádosti o posudky byly vyřizovány na nejbližší schůzi výboru. Výbor také podával o své činnosti pravidelné zprávy členským schůzím a měsíčně zasílal OV KSČ zprávy o činnosti organizace, případně OV KSČ informoval o změnách ve stavu členů. Mimostranickým orgánům nesměl být vydán žádný stranický materiál.

Předseda výboru řídil průběh schůze, kontroloval plnění usnesení výboru a kontroloval a potvrzoval veškerou došlou i vyřízenou korespondenci. Vyřizoval ji však pouze s vědomím celého výboru. Zápisy ze všech schůzí (členské i výborové) vedl zvolený zapisovatel. Hospodář se staral o chod organizace po finanční stránce, vedl evidenci placení příspěvkových známek a 1 x měsíčně předkládal výboru zprávu o hospodaření. Desítkář vyhotovoval a rozesílal pozvánky na členské a výborové schůze a dbal na kontrolu vývěsní skříňky organizace. Kulturně propagační referent opatroval agitační a propagační materiál a sledoval odběr stranického tisku. Později byl na tuto funkci jmenován literárně tiskový důvěrník.

Z dochovaných písemností nelze spolehlivě zjistit, kdy byla základní organizace KSČ Rabí, ustavena. Místem konání členských, výborových a výročních členských schůzí byl hostinec „U Turkojc“, v pozdějších letech na MNV Rabí, případně v Kulturním domě Rabí. Prvním dochovaným zápisem z členské schůze KSČ Rabí je zápis ze 2.2.1952, z výborové schůze KSČ Rabí ze 12.2.1952. Zápisy z členských i výborových schůzí KSČ Rabí jsou psány v jedné společné knize (inv.č.1) a mezi nimi jsou i tři zápisy z výročních členských schůzí (27.2.1953, 9.2.1954 a 23.1.1955). Výborových schůzí KSČ Rabí se v některých případech

zúčastňovali i zástupci OV KSČ Horažďovice¹ (zápis z výborové schůze 18.3.1952), v některých případech i zástupci KV KSČ v Plzni (zápis z výborové schůze 18.3.1952) .

Na výročních členských schůzích KSČ Rabí, které se konaly 1 x ročně, byli voleni noví (případně znovu potvrzení dosavadní) členové výboru a byli voleni i delegáti, kteří zastupovali základní organizaci na okresní konferenci KSČ.

Na členských schůzích základní organizace KSČ Rabí, které se konaly 1 x měsíčně, byly kontrolovány členské legitimace členů KSČ, vyhotovovaly se podklady k rozpisům zemědělských dodávek, byly vydávány nové členské legitimace a byli přijímáni nebo vylučováni členové strany.

Na výborových schůzích základní organizace KSČ Rabí, které se konaly nejméně 1 x za 14 dní, byly kontrolovány členské legitimace ohledně vylepených příspěvkových známek a vypracovávány (na žádost vyšších orgánů, ale i různých organizací) kádrové posudky.

Prvním zjištěným předsedou základní organizace ZO KSČ Rabí byl Ferdinand Duda, místopředsedou Karel Křivánek (zápis z výborové schůze 13.3.1952).

V r. 1953 (27.2.) proběhla (na výroční členské schůzi) nová volba výboru. Předsedou základní organizace KSČ Rabí byl opět zvolen Ferdinand Duda, který byl v letech 1954-1971 poslancem KV KSČ v Plzni, místopředsedou Josef Tauchen, pokladníkem František Pešťák, zapisovatelem Václav Presl, kulturně propagačním referentem Josef Purkrábek a desítkářkou Anna Pešťáková, která vystřídala v této funkci Antonína Tuskaře, který byl dlouhodobě nemocný. V r. 1954 (9.2.) předsedu základní organizace vystřídal Václav Šustr, místopředsedu Karel Sládek, ostatní složení výboru zůstalo stejné. Stejně složení výboru bylo schváleno i na výroční členské schůzi (23.1.1955). Dne 9.3.1954 byla na členské schůzi ustavena volební komise k nadcházejícím volbám do národních výborů, které se konaly 16.5.1954.

Zápisy z těchto let byly psány perem, v některých případech inkoustovou či obyčejnou tužkou. Tyto zápisy (zápis z výborové schůze 28.7.1953 a zápis ze 7.8.1953) jsou v některých místech nečitelné.

Zápisy od druhé poloviny r. 1955 do r. 1960 se nedochovaly.

Zákonem č. 36/1960 Sb. ze dne 9.4.1960, o územním členění státu, došlo k novému rozdělení okresů. Na základě tohoto zákona byly některé okresy zrušeny, mezi nimi i okres Horažďovice (30.6.1960). Základní organizace KSČ Rabí, společně s celou obcí, přešla pod správu okresu Klatovy.

Nejasným se může jevit název organizace. V padesátých letech užívala organizace název místní organizace, o čemž svědčí kulaté razítko na přídeštní knihy zápisů z členských a výborových schůzích KSČ (inv.č.1). Razítko je kulaté o průměru 3,5 cm s opisem: “ Místní organizace Komunistické strany Československa Rabí“. V osmdesátých letech se na zápisech z výborových schůzích KSČ (inv.č.4) objevuje (sporadicky) razítko s názvem základní organizace. Razítko je podlouhlé, 5,5 cm dlouhé s opisem: „Základní organizace Komunistické strany Československa Rabí, okres Klatovy“. Jelikož se zápisy z přelomového roku nedochovaly (a nedochovaly se ani z let 1961-1983) nelze zjistit, kdy ke změně názvu došlo. Lze předpokládat, že organizace pokračovala ve své činnosti (po územním členění státu v r. 1960) s novým názvem Základní organizace Komunistické strany Československa Rabí, okres Klatovy.

Další zápisy se dochovaly až od r. 1984 a jsou psány perem (podobně jako v padesátých letech) v jedné společné knize – viz výše. Prvním zápisem z členské schůze KSČ Rabí je zápis ze 22.5.1984, z výborové schůze KSČ Rabí ze 7.5.1984. V r. 1984 byl předsedou základní organizace Rabí Ferdinand Duda² (výborová schůze 7.5.)

¹ Obec Rabí územně spadala do r. 1960 k tehdejšímu okresu Horažďovice.

² Patrně se jednalo o stejného Ferdinanda Duda, který byl předsedou základní organizace Rabí i v padesátých letech.

Na členských schůzích 80. let byly řešeny a hodnoceny např. výsledky plnění volebních programů, hodnotily se a kontrolovaly průběhy akcí „Z“, činnost JZD, MNV apod.

Na výborových schůzích ZO KSC Rabí byly projednávány a vyhodnocovány průběhy jarních prací, hodnotily se plány práce organizace, prospěch žáků základních škol a rozmisťování žáků na střední školy.

Od roku 1988 (22.11.) byly zápisy z členských schůzí vedeny v samostatné knize, stejně jako zápisy z výborových schůzí (od 5.10.1987 a 12.4.1989).

V r. 1988 (16.2.) byl výbor sedmičlenný. Předsedou byl opět zvolen Ferdinand Duda, místopředsedou Jan Těhle, hospodářem Ladislav Podlesný, zapisovatelkou Blanka Růžičková a členy výboru byli Jan Hasenöhrl, Matěj Kraus a Václav Švehla.

5.10.1989 proběhla další volba výboru. Do funkce předsedkyně základní organizace byla navržena dosavadní zapisovatelka Blanka Růžičková s tím, že pokud by na funkci nestačila „neb je zatížena funkcemi“, zastával by funkci předsedy místopředseda Jan Těhle. Dne 31.10.1989 byla Blanka Růžičková (na výborové schůzi) potvrzena jednohlasně do funkce předsedkyně ZO KSC Rabí.

Zvolená předsedkyně Blanka Růžičková se později funkce vzdala, proto 11.1.1990 (po dvou měsících) proběhla další volba výboru. Předsedou základní organizace Rabí se stal dosavadní místopředseda Jan Těhle a místopředsedou Zemen (křestní jméno se nepodařilo zjistit). Ostatní složení výboru zůstalo stejné.

Poslední členská schůze ZO KSC, na které byla projednávána činnost výboru a stav pokladny, se konala 19.9.1990. Poslední výborová schůze proběhla 26.2.1990.

Vzhledem ke změně politických poměrů v listopadu 1989 lze předpokládat, že základní organizace KSC Rabí ukončila (po vyúčtování stavu pokladny, dne 19.9.1990) svoji činnost. Tuto informaci nelze vzhledem k nedochování písemností doložit.

II. Vývoj a dějiny archivního souboru

Původní uložení dokumentů vzniklých z činnosti ZO KSC Rabí (před r. 1960) se nepodařilo zjistit.. Od r. 1960 byly uloženy ve spisovně Jednotného zemědělského družstva „Rozkvět“ Rabí³. Odtud byly správcem konkurzní podstaty ing. Václavem Blechou předány soukromé spisovně společnosti S.V.I. Rubikon, s.r.o., Ostrov. Na základě skartačního řízení byly dokumenty ZO KSC Rabí převzaty k trvalému uložení do Státního okresního archivu Klatovy (od výše uvedené organizace „Rubikon“) dne 17.4.2003 (číslo přírůstku 15/03).

Z předaného seznamu dokumentů nelze určit, jaký registraturní plán původce fondu dodržoval, pokud jej vůbec měl.

Případný rozsah skartací provedených před převzetím do SOkA Klatovy se nepodařilo zjistit a nelze ani zjistit, zda byl fond postižen nějakou havárií či katastrofou.

Není známo, že by se části fondu ZO KSC Rabí nacházely v jiných archivech či archivních fondech.

---

³ Předseda ZO KSC Rabí (Ferdinand Duda) vykonával současně (od r. 1960 až do r. 1984) i funkci předsedy JZD „Rozkvět“ Rabí.

III. Archivní charakteristika archivního souboru

Materiály fondu ZO KSČ Rabí pocházejí z let 1952-1990. Jedná se o pět knih s metráží 0,07 bm. Spisy se nedochovaly žádné.

Vlastní spisový a skartační plán zřejmě nebyl organizací zpracován a na písemnostech se neobjevují žádné spisové značky,

Při pořádní fondu ZO KSČ nebyla provedena vnitřní skartace.

Při pořádní fondu bylo přihlíženo ke „Směrnici pro skartaci (vyřazování) písemností krajských a okresních výborů a základních organizací Komunistické strany Československa z roku 1967, k metodickému pokynu pro inventární zpracování fondů KSČ – č.j. SOAP/00-2073/05-01 a k internímu předpisu č. 4/2006, č.j. SOAP/006-0328/2006.

Všechny dochované archiválie jsou psány v českém jazyce a byly podle § 20 zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, zařazeny do II. kategorie.

Fyzický stav fondu je dobrý, i když se v něm vyskytují zápisy psané na různých druzích nekvalitního papíru. Zápisy jsou psány perem, v některých případech i obyčejnou, příp. inkoustovou tužkou. U těchto dokumentů by restaurátorský zásah nebyl účelný, neboť nečitelné pasáže (viz str. 5) již nelze doplnit.

Na písemnostech se neobjevují žádné záznamy o případném stupni utajení.

IV. Stručný rozbor archivního souboru

Dochované materiály fondu ZO KSČ Rabí lze, i přes velkou zlomkovitost, využít pro badatelské účely. Archivní fond ZO KSČ Rabí obsahuje skupinu archiválií, v nichž jsou uvedeny osobní údaje, podléhající zákonné ochraně, i o osobách dodnes žijících. Nakládání s těmito archiváliemi a jejich obsahem podléhá omezení vyplývající z ustanovení zákona č. 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů a změně některých zákonů.

V. Záznam o uspořádání fondu a vyhotovení pomůcky

Fond uspořádala, inventář sestavila a úvod zpracovala v listopadu 2006 ve Státním okresním archivu Klatovy Jana Sýkorová.

Klatovy 24.11.2006

Jana Sýkorová

Seznam použitých pramenů a literatury

Dějiny KSČ v datech, Praha 1984

Metodický pokyn pro inventární zpracování fondů KSČ ve Státním oblastním archivu v Plzni, č.j. SOAP/00-2073/05-01, Plzeň 2005

Pešťák, Michael, Organizační struktura ZKV KSČ v Plzni a jeho dochované písemnosti,
in: Západočeský sborník historický, ročník III, rok 1997, str. 313-321

Přehled dějin KSČ, Praha 1976

Stanovy KSČ přijaté celostátní konferencí KSČ dne 18.12.1952 a schválené včetně změn X. sjezdem dne 15.1.1954

Stanovy KSČ schválené XII. sjezdem KSČ dne 8.12.1962, doplněné a upravené XIII. sjezdem KSČ dne 4.6.1966 a XIV. sjezdem KSČ dne 29.5.1971

Zápasy KSČ očima pamětníků, Praha 1971

Seznam zkratk

JZD	jednotné zemědělské družstvo
KSČ	Komunistická strana Československa
KV KSČ v Plzni	Krajský výbor Komunistické strany Československa v Plzni
MNV	místní národní výbor
MO KSČ Rabí	Místní organizace Komunistické strany Československa Rabí
OV KSČ	Okresní výbor Komunistické strany Československa
SOAP	Státní oblastní archiv v Plzni
SOkA Klatovy	Státní okresní archiv Klatovy
ZO KSČ Rabí	Základní organizace Komunistické strany Československa Rabí

INVENTÁRNÍ SEZNAM

Inv. číslo	Obsah a popis	Časový rozsah	Číslo ev. jednotky
I. Knihy			
1	Zápisy z členských a výborových schůzí členské schůze 2.2.1952 – 17.5.1955 výborové schůze 12.2.1952 – 27.5.1955	1952 – 1955	K 1
2	Zápisy z členských a výborových schůzí členské schůze 22.5.1984 – 18.8.1987 výborové schůze 7.5.1984 – 3.8.1987	1984 – 1987	K 2
3	Zápisy z členských schůzí (22.11.1988-19.9.1990)	1988 – 1990	K 3
4	Zápisy z výborových schůzí (5.10.1987-4.4.1989)	1987 – 1989	K 4
5	Zápisy z výborových schůzí (12.4.1989-26.2.1990)	1989 - 1990	K 5

Název archivní pomůcky:	KSČ – základní organizace Rabí
Časový rozsah:	1952 – 1990
Počet evidenčních jednotek:	5 (5 knih)
Počet inventárních jednotek	5
Rozsah v běžných metrech:	0,07 bm (5 knih)
Stav ke dni:	24.11. 2006
Archivní soubor uspořádala:	Jana Sýkorová
Inventář zpracovala:	Jana Sýkorová
Počet stran:	12
Počet exemplářů pomůcky:	4
Pomůcku schválil:	Mgr. Pavel Havlovič

Číslo jednací: SOAP 586/07

Datum schválení: 30.7.2007